

MINISTARSTVO BRANITELJA

**ISKAZ O PROCJENI UČINAKA PROPISA
ZA**

PILOT PROJEKT

„PROCJENA UČINAKA PROPISA – STAMBENO ZBRINJAVANJE“

Zagreb, 2012. godina

1. Problem

Normativnu podlogu važećeg sustava stambenog zbrinjavanja čini nekoliko odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj: 174/04, 92/05, 02/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11- u daljem tekstu: Zakon) i Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata ("Narodne novine", broj: 86/05 - u daljem tekstu: Uredba). Navedenim propisima predviđeni su uvjeti za stambeno zbrinjavanje stradalnika, od kojih su najvažniji postojanje priznatih statusa (člana obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata (u daljem tekstu: HRVI) s trajnim statusom, uz nepostojanje vlasništva (svlasništva) ili izvanknjivog vlasništva (izvanknjivog svlasništva) na odgovarajućoj kući ili stanu kod nositelja prava na stambeno zbrinjavanje i kod članova njegove obitelji, odnosno uvjet je postojanje vlasništva na kući ili stanu koji su neodgovarajući kada se podnosi zahtjev za poboljšanje uvjeta stanovanja, za nadogradnju, za nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za razliku u površini između stambene površine koju koristi i odgovarajuće stambene površine koja mu pripada u odnosu na broj članova obitelji.

Kontinuirano postoji veći broj zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u odnosu na mogućnosti za stambeno zbrinjavanje i nije moguće istovremeno ili u kratkom vremenskom razdoblju zbrinuti sve podnositelje zahtjeva. Da bi se mogla utvrditi prednost u rješavanju zahtjeva za stambeno zbrinjavanje postoji formirana Lista prvenstva za dodjelu kredita za kupnju kuće ili stana ili za izgradnju kuće ili stana, odnosno kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja i proširenje stambenog prostora. Uredbom su predviđeni kriteriji koji se boduju odgovarajućim brojem bodova i broj priznatih bodova određuje mjesto, odnosno redni broj na Listi prvenstva. Najvažniji kriteriji koji se boduju su: obitelj smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, obitelj zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, postotak stalnog oštećenja organizma, broj uzdržavanih članova obitelji, vrijeme provedeno u Hrvatskoj vojsci, vrijeme provedeno u zatočeništvu u neprijateljskom logoru, uvjeti stanovanja i drugo.

Jedan broj korisnika stambenog zbrinjavanja koji se nalazi na Listi prvenstva u Ministarstvu branitelja ima pravo na 100% trošak stambenog zbrinjavanja na teret Državnog proračuna (članovi obitelji zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članovi obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI s oštećenjem organizma od I. do IV. skupine oštećenja organizma).

Pravo na dodjelu stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske je također jedan način stambenog zbrinjavanja, a ovo pravo imaju članovi uže obitelji umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine oštećenja organizma koji su koristili stanove i kuće na dan stupanja na snagu Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a predviđeno je pravo na otkup istih stanova i kuća na način da ostvaruju pravo popusta od 100% pri otkupu stana ili kuće.

HRVI od V. do X. skupine kod dodjele kredita za stambeno zbrinjavanje imaju pravo na smanjenje glavnice kredita u istom postotku kojim postotkom je cijenjeno i tjelesno oštećenje organizma, kao i povoljnije kamatne stope, čija visina zavisi od visine postotka tjelesnog oštećenja - od 2 do 4%, te su niže od tržišnih bankarskih kamatnih stopa na stambene kredite.

Problemi u području stambenog zbrinjavanja uočeni su prije svega u velikom broju slučajeva koje treba stambeno zbrinuti u situaciji stalnog smanjenja proračunskih prihoda i rashoda namijenjenih za stambeno zbrinjavanje, te u odnosu prema kriterijima za određivanje površine stana koji se dodjeljuje podnositeljima zahtjeva za stambeno zbrinjavanje (veličina stana

izražena u m² prema broju članova obitelji i strukture stana po sobnosti koja često nije odgovarajuća u odnosu na sastav obitelji), izgradnja gotovih stanova po projektima koji često ne odgovaraju korisnicima u odnosu na sastav obitelji (često postoje tipski projekti stanova koji su neodgovarajući za samce, za dvoje djece bez oba roditelja, za udovicu i 3 djece i itd.). Problemi su uočeni i u sustavu bodovanja jer bi osim postojećih kriterija koji se budu trebalo uzeti u obzir još neke kriterije o čemu će biti više napisano u narednim dijelovima ove Procjene. Uočen je nedomaćinski odnos dijela postojećih korisnika stanova prema dodijeljenim stanovima i s tim u vezi veliki izdaci koji se odnose na saniranje šteta. Postoje i izdaci za saniranje šteta u velikom broju nekvalitetno izgrađenih stambenih jedinica koji su dodijeljeni u najam, odnosno koji su prodani temeljem stambenih kredita. Poslovni prostori koji se nalaze u prizemlju stambenih zgrada u kojima su dodijeljeni stanovi, a u vlasništvu su Republike Hrvatske, često se ne koriste jer nisu prodani niti su isti dani u zakup. Upravljanje ovim poslovnim prostorima u vlasništvu Republike Hrvatske nikada nije bilo povjerenog Ministarstvu branitelja, nego su u isključivoj nadležnosti sadašnjeg Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, a ovi su poslovni prostori uvijek bili namijenjeni za tržište bilo za prodaju ili za zakup.

Što je dokaz problema ? (uz kvantifikaciju gdje je to moguće)

Sustav stambenog zbrinjavanja članova obitelji zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, članova obitelji smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i HRVI, provodi se još od razdoblja početka Domovinskog rata do 1998. godine, putem Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova. U tom vremenskom razdoblju riješeno je 14.647 zahtjeva i to u nadležnosti Ministarstva obrane riješeno je 6.975 stambenih zahtjeva do ove godine, a u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova riješena su 7.672 stambena zahtjeva do ove godine. Od 1998. godine pa do sada za stambeno zbrinjavanje nadležno je bilo Ministarstvo za područje graditeljstva i Ministarstva nadležna za prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, te je do sada počevši od 1998. godine riješeno 14673 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, od čega je dodjelom stana riješeno 6157 zahtjeva, a dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće, za nadogradnju, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja i razliku m² riješeno je 8516 zahtjeva. Iz Državnog proračuna od 1998. godine do danas, za stambeno zbrinjavanje je utrošeno oko 4 milijarde i 300 milijuna kuna, ili prosječno po jednom riješenom zahtjevu za stambeno zbrinjavanje utrošeno je oko 293.055,00 kuna.

U Tablici 1. prikazani su podaci o broju riješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu branitelja po županijama od 1998. do 2011. godine.

Tablica 1.

RIJEŠENI ZAHTJEVI DODJELOM STAMBENIH KREDITA I DODJELOM STANOVA U ORGANIZIRANOJ IZGRADNJI OD 1998.G. DO 2011. G.

ŽUPANIJA	KREDITI	STANOVNI	UKUPNO
	BROJ	BROJ	BROJ
ŽUPANIJA BELOVARSKO-BILOGORSKA	322	176	498
ŽUPANIJA BRODSKO-POSAVSKA	484	385	869
ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA	318	200	518
ŽUPANIJA ISTARSKA	78	165	243

ŽUPANIJA KARLOVAČKA	393	289	682
ŽUPANIJA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	150	73	223
ŽUPANIJA KRAPINSKO-ZAGORSKA	109	57	166
ŽUPANIJA LIČKO-SENJSKA	158	135	293
ŽUPANIJA MEĐIMURSKA	75	40	115
ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA	845	454	1299
ŽUPANIJA POŽEŠKO-SLAVONSKA	204	45	249
ŽUPANIJA PRIMORSKO-GORANSKA	257	185	442
ŽUPANIJA SISAČKO-MOSLAVAČKA	597	155	752
ŽUPANIJA SPLITSKO-DALMATINSKA	1014	1169	2183
ŽUPANIJA ŠIBENSKO-KNINSKA	217	147	364
ŽUPANIJA VARAŽDINSKA	226	166	392
ŽUPANIJA VIROVITIČKO-PODRAVSKA	206	138	344
ŽUPANIJA VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	665	337	1002
ŽUPANIJA ZADARSKA	376	344	720
ŽUPANIJA ZAGREBAČKA	381	232	613
GRAD ZAGREB	1441	1265	2706
U K U P N O:	8516	6157	14673

U Tablici 2. prikazan je broj zahtjeva po strukturi osoba koje su temeljem podnesenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje svrstani na Listu prvenstva u 2012. godini.

Tablica 2.

SKUPINA	Broj sa liste za 2012. god.
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 20%	4238
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 30%	4600
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 40%	3240
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 50%	614
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 60%	189
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 70%	42
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 80%	24
HRVI Dom.rata s ošt.organizma od 90%	12
HRVI 100% I grupa tjelesnog oštećenja	5
HRVI 100% II grupa tjelesnog oštećenja	1
	3
Obitelj nestalog ili zatočenog hrvatskog branitelja	2
Obitelj smrtno stradaloga hrvatskog branitelja	173
ukupno	13141

Broj podnositelja zahtjeva raste iz godine u godinu, tako da se u konačnici za dvije godine,

kada se okončaju upravni postupci za trajno priznavanje statusa HRVI, može planirati broj od oko 14.200 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje.

U odnosu na 2009. godinu, ove godine je evidentirano 1.565 zahtjeva više.

U 2010. i 2011. godini riješeno je prosječno 328 zahtjeva godišnje. Ako svaki zahtjev, od planiranih 14.200 zahtjeva promatramo kao zahtjev jedne obitelji i prepostavimo da je prosječan broj članova u jednoj obitelji 3, onda slikovito predstavljeno, Republika Hrvatska za rješavanje svih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu branitelja mora izgraditi ili poboljšati uvjete stanovanja ili nadograditi ili nastaviti započetu gradnju za 42.600 osoba u 14.200 stambenih jedinica. Ovako veliki broj stambenih jedinica za izgradnju ili poboljšanje uvjeta stanovanja koje treba osigurati Republika Hrvatska putem Ministarstva branitelja, prepostavlja osiguranje u Državnom proračunu približno oko 3 milijarde i 300 milijuna kuna za tu namjenu.

Međutim, u tekućoj godini i u naredne dvije godine nisu predviđena proračunska sredstva za izgradnju novih stanova za stambeno zbrinjavanje stradalnika iz Domovinskog rata putem Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja za potrebe Ministarstva branitelja.

Zbog toga se javlja problem sporog rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje i ovaj problem se obzirom na iskazani broj neriješenih zahtjeva stavlja u red velikih, ozbiljnih problema na razini Republike Hrvatske.

Što predstavlja problem u rješavanju ove problematike?

Već nekoliko godina u Državnom proračunu nisu planirana ni osigurana dodatna, izravna proračunska sredstva za rješavanje stambenih potreba.

Važeći sustav rješavanja stambenih potreba zasnovan je na samofinanciranju na način da se sredstva prikupljena iz otplata anuiteta ranije plasiranih kredita koriste za financiranje novih kredita koji se dodjeljuju temeljem važeće Liste prvenstva podnositeljima zahtjeva za stambeno zbrinjavanje. Važeći sustav ima dobru karakteristiku da se praktično sam financira, ali s druge strane mogućnosti samofinanciranja su ograničene zbog malog iznosa raspoloživih sredstava u odnosu na veliki broj zahtjeva za stambeno zbrinjavanje koje treba riješiti dodjelom stambenih kredita.

Sada nije moguće značajnije ubrzati rješavanje stambenih potreba i zbog toga što broj novih zahtjeva raste mnogo brže od broja riješenih zahtjeva.

Problem postoji i u činjenici da Ministarstvo financija ne odobrava povlačenje cijelokupnog iznosa uplaćenih mjesečnih anuiteta stambenih kredita (samo glavnice, a ne i kamata) za refinanciranje, zbog toga što prihod od kamata ne može biti namjenski prihod.

U dosadašnjem razdoblju nisu korištena bankarska sredstva za stambene kredite koja bi eventualno mogla ubrzati rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje.

U praktičnoj provedbi važećeg sustava stambenog zbrinjavanja kriteriji koji se boduju ne uvažavaju kreditnu sposobnost / nesposobnost podnositelja zahtjeva tako da se događaju situacije da se podnositelj zahtjeva nalazi na redu za stambeno zbrinjavanje sukladno važećoj Listi prvenstva, no ne može konzumirati stambeni kredit jer je kreditno nesposoban.

Lista prvenstva za dodjelu stambenih kredita formira se za cijelu Republiku Hrvatsku, a ažurira se jedanput godišnje. Podnositelj zahtjeva može se na primjer nalaziti na 20. mjestu na Listi prema mjestu svog prebivališta unutar županije, ali ako ove godine postoje osigurana sredstva za stambeno zbrinjavanje 10 podnositelja zahtjeva iz iste županije, onda on neće biti riješen u realno mogućoj kvoti za ovu godinu, ali već iduće godine, kada se obavi bodovanje novih podnositelja zahtjeva i ažuriranje podnositelja zahtjeva čiji zahtjevi iz ranijih godina još nisu riješeni, može pasti, na primjer, na 25. mjesto i opet neće biti na redu za stambeno zbrinjavanje čak i u nekoliko narednih godina. Ovako formirana Lista prvenstva može izazvati neplanirana preseljenja podnositelja zahtjeva i njegove obitelji iz mjesta prebivališta u mjesto u kojem je sagrađena stambena zgrada, a takvo preseljenje može biti uzrokom socijalnih i drugih problema kod podnositelja zahtjeva i njegove obitelji koji se preseljavaju iz razloga

nepostojanja gotovih stanova izgrađenih u sustavu Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja u mjestu njihovog prebivališta.

Postupak stambenog zbrinjavanja okončava se donošenjem rješenja za kupnju gotovog stana izgrađenog po posebnom programu Ministarstva branitelja i Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja u organiziranoj izgradnji ili dodjelom stambenog kredita za kupnju kuće ili stana ili za izgradnju kuće ili stana u vlastitoj organizaciji, izgradnju kuće u vlastitoj organizaciji, odnosno kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja, nadogradnju, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće i razliku m2. Podneseni zahtjevi osoba koji su uvršteni na Listu prvenstva, a nisu stambeno zbrinuti smatraju se neriješenim u smislu Zakona o općem upravnom postupku sve dok se ne doneše rješenje o stambenom zbrinjavanju, što negativno utječe na podatke o rezultatima rješavanja zahtjeva u upravnom postupku.

Zakonom nije predviđeno zbrinjavanje po socijalnim kriterijima, već po drugim kriterijima utvrđenim Uredbom koji se ponaosob boduju.

Kriteriji koji se boduju kod HRVI ne daju značajnu prednost socijalnim kriterijima (osim broja uzdržavanih članova obitelji).

Trenutačno nije dovoljno osigurano prioritetno stambeno zbrinjavanje osoba – stradalnika iz Domovinskog rata koji bez pomoći Državnog proračuna ili uz djelomičnu pomoći Državnog proračuna nisu nikako u mogućnosti riješiti svoje stambeno pitanje, a nalaze se u teškoj stambenoj situaciji uslijed teških bolesti i postojanja opasnosti po život i zdravlje zbog stanovanja u lošim stambenim uvjetima.

Veći broj jedinica lokalne samouprave izvršava Zakonom predviđene obveze glede besplatne dodjele i uređenja građevinskog zemljišta u smislu stvaranja ulaznih uvjeta za brže rješavanje stambenih potreba. Jedan manji broj jedinica lokalne samouprave u naravi ne pridaje dužnu pažnju stambenom zbrinjavanju stradalnika iz Domovinskog rata.

Lista prvenstava s ukupno 13.141 podnositelja zahtjeva je prevelika u odnosu na broj od prosječno 328 podnositelja zahtjeva godišnje koji su stambeno zbrinuti u zadnje dvije godine. Ako se na primjer ove godine uspije riješiti 328 zahtjeva, ostaje broj od preko 12.700 podnositelja zahtjeva za koje nema mogućnosti da se stambeno zbrinu do izrade novih Lista prvenstva u dugom nizu narednih godina, te uslijed takvog razvoja imamo situaciju da se neki podnositelji zahtjeva nalaze na Listi prvenstva po deset i više godina i još dugo će se nalaziti na Listi jer su realno bez mogućnosti brzog rješenja stambenog problema.

Podnositelje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje koji su na sada važećoj Listi prvenstva možemo podijeliti na dvije skupine i to:

- u prvoj skupini se nalaze podnositelji zahtjeva za dodjelu stambenog kredita za kupnju kuće ili stana i njih imamo 5.955, a istoj skupini pripadaju i podnositelji zahtjeva za izgradnju kuća , njih 1126
- u drugoj skupini se nalaze podnositelji zahtjeva za dodjelu stambenog kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja i njih imamo 3.852. U ovu skupinu ulaze još i podnositelji zahtjeva za nadogradnju -1568, te podnositelji zahtjeva za stambene kredite namijenjene za financiranje razlike u stambenoj površini, njih 640.

Prvu skupinu osoba čine oni podnositelji zahtjeva za stambeno zbrinjavanje - članovi obitelji zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI i članovi njihovih obitelji koji dugo čekaju rješenje stambenog zbrinjavanja dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće ili izgradnju kuće, ukupno njih 7081,te imaju velike probleme koji proistječu iz činjenice da nemaju riješeno stambeno pitanje na bilo koji drugi način.

Drugu skupinu osoba čine oni podnositelji zahtjeva za stambeno zbrinjavanje - članovi obitelji zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članovi obitelji smrtno

stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI i članovi njihovih obitelji koji su u nešto povoljnijoj situaciju u odnosu na prvu skupinu obzirom da osobe iz ove skupine imaju vlastitu kuću ili stan, ali su im uvjeti stanovanja jako loši zbog čega podnose zahtjeve za dodjelu kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja, za nadogradnju, za nastavak izgradnje i dovršenje kuće, za razliku u površini između stambene površine koju koriste i odgovarajuće stambene površine koja im po Zakonu pripada i ukupno njih ima 6059 na Listi prvenstva.

Što će se dogoditi ako se ništa ne poduzme?

Kako pretpostavljamo da će ukupni broj podnesenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje dostići brojku od 14.200 zahtjeva, i kada bi se ovoliki broj zahtjeva rješavao prosječnom dinamikom iz prethodne dvije godine, ako se ništa ne poduzme, bit će potrebno oko 40 godina za stambeno zbrinjavanje podnositelja zahtjeva u Ministarstvu branitelja.

Ako se ništa ne poduzme populacija stradalnika iz Domovinskog rata bila bi nezadovoljna neosjetljivošću Ministarstva branitelja u rješavanju njihovih osnovnih životnih potreba.

Sporo rješavanje stambenih potreba evidentiranih podnositelja zahtjeva i onih koji će u narednom razdoblju podnijeti nove zahtjeve u Ministarstvu branitelja (ovo se uglavnom odnosi na HRVI koji će steći stalni status, a sada imaju privremeni status HRVI) može imati za posljedicu povećanje pritiska pogodenih skupina za izmjenom prioriteta rješavanja stambenih zahtjeva zbog nezadovoljstva načinom bodovanja i izborom kriterija koji se budu, obzirom da će mnogi smatrati da im pripada mjesto na vrhu Liste prvenstva kako bi što prije riješili svoje stambene probleme.

Zašto je potrebna intervencija Vlade?

Intervencija Vlade je potrebna u cilju stvaranja uvjeta za brže stambeno zbrinjavanje podnositelja zahtjeva i članova njihovih obitelji koji su na stambenoj Listi prvenstva u Ministarstvu branitelja.

Dosadašnja politika stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata u Ministarstvu branitelja pokazuje da treba poduzeti potrebne mjere kako bi se zahtjevi za stambeno zbrinjavanje brže i kvalitetnije rješavali. Nužno je redefinirati javnu politiku u ovom području i ugraditi je u izmjene propisa. Prije svega potrebno je osigurati više proračunskih sredstava za realizaciju stambenog zbrinjavanja, a potrebno je i objektivno procijeniti tko ima mogućnosti za stambeno zbrinjavanje uz korištenje vlastitih sredstava uz sudjelovanje Ministarstva branitelja u sufinsanciranju stambenog zbrinjavanja u takvim slučajevima.

2. Ciljevi

Postojeći sustav stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata u Ministarstvu branitelja polučio je u ranijem razdoblju dobre rezultate, koji su zbog postojanja aktualnih ekonomskih problema i snažnog utjecaja ekonomskih poteškoća na smanjenje proračunske potrošnje počeli negativno utjecati počev od 2010. godine.

Zbog toga postojeći sustav stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata iz nadležnosti Ministarstva branitelja treba prilagoditi sadašnjim i očekivanim ekonomskim uvjetima, jer je u stvarnosti teško realizirati stambeno zbrinjavanje na način propisan važećim kriterijima.

Specifični ciljevi su:

- ne suziti krug nositelja prava na stambeno zbrinjavanje, ali pokušati naći rješenje za smanjenje pritiska na proračunska sredstva onih osoba koji polažu pravo na stambeno zbrinjavanje, a osobnom stambenom zbrinjavanju mogu doprinijeti i vlastitim sredstvima

- različitim mjerama i aktivnostima utjecati na povećanje godišnjeg broja adekvatno stambeno zbrinutih stradalnika iz Domovinskog rata
- nakon 2014. godine povećati iznos neposrednih proračunskih sredstava namijenjenih stambenom zbrinjavanju stradalnika iz Domovinskog rata koje su zatražile rješavanje stambenog pitanja kod Ministarstva branitelja
- iskoristiti sva raspoloživa sredstva iz povrata stambenih kredita uz bolju i efikasniju naplatu dugovanja po osnovi kredita, te ocijeniti mogućnost uvođenja u sustav bankarskih kredita s državnim jamstvom ,
- kriterije za bodovanje unaprijediti u cilju većeg uvažavanja socijalnih kriterija koji ne smiju pregaziti potrebnu kreditnu sposobnost podnositelja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje uz uvođenje novog kriterija za bodovanja duljine čekanja na stambeno zbrinjavanje

3. Moguće opcije

3.1. OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (postojeće stanje)

Tijekom protekle tri godine primjetan je pad finansijskih sredstava koja se osigurana iz Državnog proračuna za program stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata. Naime, u **2009.** godini je u Državnom proračunu osigurano **71.889.231,61 kuna**, u **2010.** godini osigurana sredstva su iznosila **33.063.487,54 kuna**, a u **2011.** godini **34.578.558,31 kuna**, te su ista u potpunosti utrošena dodjelom stambenih kredita. Predviđena sredstva u Državnom proračunu za **2012.** godinu iznose **33.037.500,00 kuna**, a u **2013.** godini **33.347.000,00 kuna**.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja je u svrhu izgradnje stanova za ovo Ministarstvo u **2008.** godini iz Državnog proračuna utrošilo **76.613.765,25 kuna**, u **2009.** godini **34.180.005,77 kuna**, u **2010.** godini **20.790.756,87 kuna**, a u **2011.** godini **26.032.333,07 kuna**. Predviđena sredstva u Državnom proračunu za najhitnije radeve na nedovršenim stambenim objektima u Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja u **2012.** godini iznose **16.941.100,00 kuna**, a u **2013.** godini iznose **8.925.600,00 kuna**, a sredstva za izgradnju novih stanova nisu predviđena.

Ukoliko se ne poduzmu nikakve mjere, kroz izvjesno vrijeme neće biti moguće provoditi program stambenog zbrinjavanja u ovom Ministarstvu budući će se isti morati ugasiti jer nastavak trenda smanjenja sredstava u Državnom proračunu može dovesti do potpunog prestanka priliva sredstava iz Državnog proračuna. Ukoliko će Ministarstvo branitelja financirati rješavanje stambenih potreba jedino iz uplaćenih anuiteta stambenih kredita, za rješavanje prepostavljenih 14.200 zahtjeva, prosječnom dinamikom iz prethodne dvije godine (prosječno 328 zahtjeva), bit će potrebno oko 40 godina za stambeno zbrinjavanje svih stradalnika iz Domovinskog rata sa Liste prvenstva ovoga Ministarstva.

Ako se ne poduzmu nikakve mjere, može doći i do daljnog smanjenja sredstava za stambeno zbrinjavanje koja sada imaju izvor kroz otplatu mjesecnih anuiteta stambenih kredita jer dolazi do smanjenja plasmana novih kredita, a ranije dodijeljeni krediti zbog isplate dugovanja izlaze iz otplate.

3.2. OPCIJA 2: - alternativa formalnog zakonodavstva

U jednom kraćem razdoblju nakon okončanja Domovinskog rata stambeno zbrinjavanje se provodilo na lokalnoj razini i nije polučilo dobre rezultate u svim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. U istom razdoblju u pojedinim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave stambeno zbrinjavanje nije se provodilo po kriterijima propisanima Zakonom, a sva sredstva iz Državnog proračuna za ovu problematiku su bila dodjeljivana ministarstvu nadležnom za javno graditeljstvo. Opcija u kojoj bi se jedinice

lokalne i područne (regionalne) samouprave formalnim zakonodavstvom obvezale u smislu preuzimanja rješavanja stambenih potreba osoba koje imaju prebivalište na području tih općina ili gradova zbog lošeg iskustva ne može predstavljati realnu mogućnost unapređenja postojećeg sustava stambenog zbrinjavanja. Ovakav zaključak se nameće i zbog aktualne ekonomske situacije u kojoj veći broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vrlo limitirane vlastite proračune i ne mogu prihvati nove financijske obveze.

Kroz formalno planiranje Državnog proračuna RH potrebno je u 2013. godini i dalje, povećati iznos sredstava za stambeno zbrinjavanje stradalnika iz Domovinskog rata u Ministarstvu branitelja, a u 2012. godini kroz rebalans Državnog proračuna potrebno je pokušati povećati iznos sredstava za stambeno zbrinjavanje, iako je isto iz poznatih razloga teško postići.

Potrebno je razmotriti mogućnosti financiranja stambenih potreba samaca koji su na Listi prvenstva putem programa koji se oslanjaju na sredstva Europske Unije.

Potrebno je unaprijediti i povećati prodaju ili davanje u zakup poslovnih prostora koji se nalaze u stambenim objektima u kojima su stanovi koji se koriste temeljem Zakona, te sagledati mogućnost da se sredstva ostvarena prodajom tih poslovnih prostora koriste za rješavanje stambenih potreba osoba s Liste prvenstva u Ministarstvu branitelja.

3.3. OPCIJA 3: - izmjena i dopuna važećeg Zakona i važeće Uredbe

Donošenjem izmjena i dopuna odredbi važećeg Zakona kojima se uređuje stambeno zbrinjavanje mogu se postići efekti u smislu ostvarenja cilja ubrzanja stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata koji se nalaze na Listi prvenstva u Ministarstva branitelja. Izmjenama i dopunama Zakona i Uredbe, može se preciznije urediti pravo na stambeno zbrinjavanje u smislu definiranja apsolutnih zapreka za priznavanje prava, redefiniranja reda prvenstva na rang listi i novih kriterija za bodovanje i oblika rang liste, te redefiniranje uvjeta glede stambenih kredita, kamata i najma stanova.

U području financiranja stambenog zbrinjavanja izmjenama i dopunama Zakona i Uredbe moguće je predvidjeti nove oblike financiranja putem komercijalnih banaka.

Brže rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje može se postići na način da osobe koje se nalaze na Listi prvenstva putem komercijalnih banaka ostvare pravo na stambeni kredit za kupovinu stana/kuće i isti otplaćuju vlastitim sredstvima, a kada dođu na red za stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu branitelja prema Listi prvenstva da im se iz Državnog proračuna isplati novčani iznos čija je vrijednost jednak iznosu povoljnije kamate i glavnice na koju ta osoba polaže pravo pri stambenom zbrinjavanju dodjelom kredita za kupovinu stana/kuće.

4. Usporedba opcija (prednosti i nedostatci za svaku opciju)

4.1. OPCIJA 1 – ne poduzimati ništa (postojeće stanje)

Ova opcija ukazuje na trend smanjenja novčanih sredstava potrebnih za rješavanje stambenih potreba stradalnika iz Domovinskog rata iz nadležnosti Ministarstva branitelja koje će jednog trenutka zaprijetiti potpunim prestankom stambenog zbrinjavanja rečenih osoba. Kako još oko 14.200 osoba očekuje u narednom razdoblju rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje pod istim ekonomskim uvjetima po kojima je do sada riješeno 14.673 zahtjeva, ova opcija ima pogodnosti rješavanja zahtjeva po uvjetima povoljnijim od mogućnosti stambenog zbrinjavanja u odnosu prema ekonomskim stambenim kreditima, i veliki nedostatak – sporost rješavanja zahtjeva.

Nedostaci se ogledaju prije svega u padu broja riješenih slučajeva, jer je u ranijem razdoblju kada je ekonomska situacija bila znatno povoljnija u odnosu na današnju, samo u jednoj godini riješeno preko 2.000 zahtjeva, a u protekle dvije godine riješeno je prosječno po 328 zahtjeva godišnje. Kako se u narednim godinama ne može očekivati dodjela većeg broja

stambenih kredita za kupovinu gotovih stanova koji se grade u nadležnosti Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, to se i trend usporenog rješavanja stambenih potreba ne može zaustaviti u narednom razdoblju. Koliko je u ranijem razdoblju bilo efikasnije i brže rješavanje stambenih potreba ukazuju statistički podaci iz kojih je razvidno da je za 20 godina riješeno 31.310 zahtjeva, a da je za rješavanje planiranih 14.200 zahtjeva po prosječnoj godišnjoj dinamici ostvarenoj u protekle dvije godine, potrebno 40 godina, odnosno višestruko je smanjena dinamika rješavanja stambenih potreba.

Nameće se potreba izrade evaluacije sadašnjeg programa stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata koji bi bio podloga za izradu novog programa stambenog zbrinjavanja.

4.2. OPCIJA 2 - alternativa formalnog zakonodavstva

Prenošenje nadležnosti za stambeno zbrinjavanje stradalnika iz Domovinskog rata iz sadašnje Liste prvenstva iz Ministarstva branitelja na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne bi polučilo dobre rezultate zbog niza okolnosti. Prije svega se tako može zaključiti na temelju praktičnog iskustva u razdoblju kada su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bile nadležne za rješavanje stambenih potreba stradalnika iz Domovinskog rata za koje je stambeno zbrinjavanje sada u nadležnosti Ministarstva branitelja.

Međutim, potrebno je postići veću i važniju ulogu tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave poglavito za rješavanje stambenih potreba hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kojima prijeti ekomska i socijalna isključivost, kao i djece-članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Potrebno je postići da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji nisu stambeno zbrinuti daju prednost prilikom dodjele socijalnih stanova (potrebna međuresorna suradnja-zajedničko rješavanje). Isto je potrebno postići i kod djece-članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, a posebnu prednost pri dodjeli socijalnih stanova jedinica lokalne (regionalne) samouprave potrebno je osigurati djeci članovima obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja.

Također je potrebno da Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU dalje provodi dodjelu u vlasništvo stanova i kuća koje već dugi niz godina koriste hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i djeca-članovi obitelji smrtno stradalih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata temeljem propisa o područjima posebne državne skrbi.

Potrebno je ocijeniti mogućnost stambenog zbrinjavanja samaca HRVI iz Domovinskog rata smještajem u posebne veteranske ustanove koji bi na način sličan samačkim hotelima ili domovima za starije i nemoćne osobe u koje bi se isti smjestili i time bi se za jedan broj zahtjeva rasteretila Lista prvenstva za rješavanje stambenih potreba. Moguće je razmotriti mogućnost smještaja u ovakve ustanove i socijalno ugroženih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez statusa HRVI iz Domovinskog rata kao i članova obitelji smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Sada postoje napušteni vojni i drugi objekti koji se mogu ustupiti na uporabu u navedene svrhe – prenamjenom uz ostale sadržaje koji bi resocijalizirali stambeno nezbrinute pojedince s Liste prioriteta u Ministarstvu branitelja koji se nalaze u teškoj ekonomsko-socijalnoj situaciji i za koje ne postoji osiguran smještaj i skrb na drugi način .

Potrebno je inicirati inventuru stambenog fonda u vlasništvu Republike Hrvatske koji se sada iz raznih razloga ne koristi, te na taj način pokušati osigurati više stanova za potrebe stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata koji se nalaze na Listi prioriteta u Ministarstvu branitelja. Ovo je moguće inicirati u Ministarstvu obrane, Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU i u Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, a istu je inventuru potrebno provesti i u Ministarstvu branitelja. Potrebno je i u javnim

poduzećima koja su u državnom vlasništvu ocijeniti mogućnost korištenja njihovog stambenog fonda za zbrinjavanje osoba koje su trenutno na Listi prvenstva u Ministarstvu branitelja, a istovremeno koriste stanove (zaštićeni najmoprimci) u vlasništvu tih državnih javnih poduzeća .

Ministarstvo branitelja mora osigurati veći opseg kontrole korištenja vlastitih stanova u najmu, kao i kontrolu plaćanja najma i drugih obveza koje proistječu iz najma stanova u vlasništvu Ministarstva branitelja i osigurati zakonski mehanizam povrata nekorištenih stanova.

Potrebno je u suradnji s Hrvatskom poštanskim bankom povećati postotak naplate dužnih potraživanja po dospjelim, a neplaćenim ratama kredita od sadašnjih korisnika stambenih kredita, čime se može povećati iznos raspoloživih sredstava za buduće stambene kredite.

Zajedno s Ministarstvom financija potrebno je razmotriti pravne i druge mogućnost prijeboja dugovanja kojeg potražuje Republika Hrvatska prema tvrtkama koje imaju gotove stanove na raspolaganju, kako bi se isti stanovi mogli iskoristiti za brže rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu branitelja.

U tijeku 2012. godine u slučaju rebalansa Državnog proračuna potrebno je nastojati osigurati više sredstva za rješavanje stambenih potreba, kako na razdjelu Ministarstva branitelja, tako i na razdjelu Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja u cilju što bržeg završetka građevinskih radova na zgradama u kojima se grade stanovi za potrebe stradalnika iz Domovinskog rata koji se nalaze na Listi prvenstva. Tijekom priprema za donošenje Državnog proračuna za 2013. godinu treba zatražiti i planirati povećanje sredstava za stambeno zbrinjavanje stradalnika iz Domovinskog rata u odnosu na projekciju Državnog proračuna za 2013. godinu, a prilikom izrade projekcije Državnog proračuna za 2014. godinu planirati brži rast sredstava za ovu namjenu u odnosu na 2012. i 2013. godinu.

U cilju bržeg rješavanja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje potrebno je sagledati mogućnost većeg plasmana kreditnih sredstava pod povoljnim uvjetima s Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj, kao i s drugim komercijalnim bankama.

Potrebno je u suradnji s Ministarstvom financija sagledati mogućnost izrade novih oblika stambenih kredita za osobe koje se nalaze na Listi prvenstva u Ministarstvu branitelja u kojima bi polazno načelo bilo zajednička podjela rizika između Republike Hrvatske i komercijalnih banaka, jer bi isto otvorilo mogućnost povoljnijeg kreditiranja stambenih potreba.

4.3. - OPCIJA 3 izmjena i dopuna važećeg Zakona i važeće Uredbe

Ova opcija podrazumijeva postojanje izmjena i dopuna važećega Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kojim bi se omogućilo postizanje osnovnog cilja - brže rješavanje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje.

Zakonom treba propisati da otplata kamata na dodijeljene stambene kredite predstavlja namjenski prihod iz kojega se dalje mogu financirati novi stambeni krediti .

Zakonom i Uredbom bi trebalo posebno predvidjeti vremenski gledano dulju ili dugotrajnu mogućnost davanja u najam stanova osobama s Liste prioriteta Ministarstva branitelja koji su kreditno nesposobni prema uvjetima poslovne banke koja pruža usluga servisa za otplatu stambenog kredita za kupnju stana/kuće, ili zbog drugih životnih okolnosti nisu u mogućnosti riješiti stambeno pitanje dodjelom stana ili kredita – mreža socijalne sigurnosti. Za ovakav način dodjele stanova na korištenje nije uvijek potrebno u najam davati gotove stanove izgrađene u sustavu Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, već je potrebno sagledati mogućnost davanja stanova u najam u organizaciji Ministarstva branitelja temeljem posebnih modela koji se mogu ugovoriti s vlasnicima stanova. Potrebno je razvijati program

najma stanova od strane Republike Hrvastke, te u situaciji stvarnih ekonomskih poteškoća ocijeniti opravdanost sadašnjeg modela zasnovanog na prodaji stanova pod povoljnim uvjetima u odnosu na model davanja stanova u najam pod povoljnim uvjetima. Treba ocijeniti da li je najam stanova moguće predvidjeti i za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i pri tome treba posebno cijeniti socijalni status najmoprimca te bi ovakav vid najma stanova trebalo predvidjeti za socijalno ugrožene korisnike evidentirane na Listi prvenstva Ministarstva branitelja kao i za socijalno ugrožene hrvatske branitelje i članove obitelji smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Također je potrebno preispitati nadležnost za gradnju gotovih stanova za potrebe stradalnika iz Domovinskog rata, te ocijeniti mogućnost da se izgradnja gotovih stanova, prenese u nadležnost Ministarstva branitelja, čime bi se vjerojatno i ublažili prigovori koji se odnose na strukturu i funkcionalnost tih stanova.

Potrebno je uvesti nove kriterije za bodovanje podnositelja zahtjeva na Listi prvenstva, kao što su: duljina čekanja za stambeno zbrinjavanje koja ne smije poništiti socijalne kriterije, kreditna sposobnost, socijalni status, te ocijeniti mogućnost bodovanja kriterija koji bi stimulirali veće korištenje osobnih sredstava za stambeno zbrinjavanje. Obvezno je potrebno sagledati i ocijeniti mogućnost uvođenja prava prvokupa Republike Hrvatske na stanovima na kojima je stečeno vlasništvo temeljem Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, uz dužnu pažnju poštivanja prava vlasništva.

Također treba sagledati mogućnost formiranja Liste prvenstva prema raspoloživim sredstvima za stambene kredite i raspoloživim stanovima za dodjelu stambenih kredita. Ova Lista prvenstva bi se odnosila samo na konkretno utvrđene stanove i konkretne lokacije, te na konkretna kreditna sredstva (konkretnu visinu tih sredstava), a za svaku narednu dodjelu stanova ili kredita formirale bi se nova Lista prvenstva.

Potrebno je ocijeniti mogućnost formiranja posebne Liste prvenstva za podnositelje zahtjeva koji nisu kreditno sposobni što bi se moglo utvrditi prije postupka dodjele stambenog kredita, ili zbog drugih životnih okolnosti nisu u mogućnosti riješiti stambeno pitanje uzimanjem kredita. Također je potrebno ocijeniti mogućnost formiranja posebne Liste prvenstva za potrebe poboljšanja stambenih uvjeta.

Treba ocijeniti da li postoji potreba propisivanja prekršajnih sankcija za odgovorne osobe u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u slučaju neizvršenja obveza predviđenih Zakonom u području prava na stambeno zbrinjavanje.

Potrebno je Zakonom predvidjeti mogućnost da osobe koje se nalaze na Listi prvenstva putem komercijalnih banaka ostvare pravo na stambeni kredit za kupovinu stana/kuće i isti otplaćuju vlastitim sredstvima, a kada dođu na red za stambeno zbrinjavanje u Ministarstvu branitelja prema Listi prvenstva da im se iz Državnog proračuna isplati novčani iznos /vaučer/ čija je vrijednost jednaka iznosu povoljnije kamate i glavnice na koju ta osoba polaže pravo pri stambenom zbrinjavanju dodjelom kredita za kupovinu stana/kuće.

U Tablici 3. prikazani su koristi i troškovi za svaku predloženu opciju. Kako u ovom slučaju nema klasičnih troškova ni klasičnih koristi, nije moguće predložene opcije odrediti razlikom između koristi i troškova, ali moguće je predložene opcije odrediti jedino temeljem zajedničkog parametra koji omogućava usporedbu opcija po rezultatu koji je izražen u broju riješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u jednoj godini.

Tablica 3.

Opcije	Koristi	Troškovi
Opcija 1: ne poduzimati	U 2012. godini planirana sredstva iz Državnog proračuna	Trošak iznosi 33.037.500,00 kn

	<p>ništa</p> <p>za dodjelu stambenih kredita iznose 33.037.500,00 kn i predstavljaju otplate glavnice ranije dodijeljenih kredita (bez naplaćenih kamata na dodijeljene kredite). Iznos planiranih sredstava dovoljan je za rješavanje oko 143 podnesena zahtjeva za stambeno zbrinjavanje. U naredne dvije ili tri godine ne može se planirati povećanje broja riješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, a nakon razdoblja stagnacije broja riješenih zahtjeva, doći će do postupnog pada broja riješenih zahtjeva na godišnjoj razini zbog smanjenja broja dodijeljenih stambenih kredita i logičnog pada prihoda po toj osnovi iz koje se jedino financiraju novi stambeni krediti.</p>	
<p>Opcija 2: <i>(nenormativno rješenje)</i></p>	<p>U tijeku 2012. godine potrebno je rebalansom Državnog proračuna osigurati dodatnih 25.000.000,00 kuna za okončanje radova na stambenim objektima u Dubrovniku i Slunju, što bi tijekom ove godine omogućilo i dodjelu gotovih stanova u ovim stambenim objektima za 51 podnositelja zahtjeva. Moguće je u suradnji sa državnim poduzećima koji su vlasnici stanova koje trenutno koriste osobe s Liste prvenstva u Ministarstvu branitelja /zaštićeni najmoprimci/ provesti otkup istih stanova čime bi zaštićeni najmoprimci</p>	<p>Trošak iznosi 25.000.000,00 kuna i predstavlja samo potrebna sredstva u 2012. godini i ne obuhvaća sredstva utrošena iz ranijih godina za izgradnju stambenih zgrada u Dubrovniku i Slunju koje se planiraju završiti do kraja ove godine.</p>

	<p>stekli vlasništvo na oko 100 stanova i za taj isti broj smanjiti Listu prvenstva u Ministarstvu branitelja. Ukupno u 2012. godini po osnovu Opcije 1. i Opcije 2. bilo bi moguće riješiti 294 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje . U ovom broju riješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje ne nalazi se 65 u mjesecu svibnju ove godine dodijeljenih gotovih stanova u Zadru.</p>	
Opcija 3: <i>(normativno rješenje)</i>	<p>Izmjenama odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koje se odnose na stambeno zbrinjavanje moguće je stvoriti pravne pretpostavke za povećanje sredstava za stambeno zbrinjavanje na temelju dodatnog prihoda od kamata koje se plaćaju na dodijeljene stambene kredite, moguće je pravno normirati državni najam stanova, smještaj u domove za veterane, kontrolu korištenja dodijeljenih stanova, pravo prvakupa,kao i mogućnost zajedničkog stambenog kredita putem komercijalnih banaka i putem Ministarstva branitelja, što sve može utjecati na brže stambeno zbrinjavanje. Tijekom jedne godine može se planirati dodatni namjenski prihod od 17.000.000,00 kn temeljem naplaćenih kamata na stambene kredite koji su u otplati. Zajedno s 33.000.000,00 kuna koje se godišnje naplate temeljem</p>	Trošak iznosi 50.000.000,00 kuna, te uz druge mogućnosti za stambeno zbrinjavanje iz ove opcije nije dostići prosječno riješeni broj zahtjeva za stambeno zbrinjavanje iz zadnje dvije godine (328) . Međutim,ako se broju planiranih riješenih stambenih zahtjeva iz ove Opcije priključi i broj od 294 planiranih riješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje iz Opcije 2., onda se ukupno može riješiti planiranih 601 zahtjev za stambeno zbrinjavanje.

	otplate glavnice ranije dodijeljenih kredita tako da ukupna sredstva za rješavanje stambenih potreba mogu iznositi 50.000.000,00 kuna. Za taj iznos sredstva može se riješiti 217 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje tijekom jedne godine. Temeljem zajedničkih stambenih kredita poslovnih banaka i osoba s Listom prvenstva može se riješiti još 50 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje. Još 50 zahtjeva moguće je riješiti po osnovu osobnih stambenih kredita uz korištenje vaučera. Ukupno je moguće riješiti 317 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje.	

Za parametar u Tablici 3. koji služi za izračun broja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje koji se mogu riješiti sukladno planiranim raspoloživim sredstvima, uzet je stan od 60 m² koji pripada tročlanoj obitelji. Vrijednost 1m² stana je 700 eura , a izraženo u kunama dobijemo iznos od 315.000,00 kuna za jedan stan koja sredstva je potrebno osigurati iz Državnog proračuna za rješavanje jednog stambenog zahtjeva dodjelom stambenog kredita za kupovinu stana ili kuće. Obzirom da se važeća Lista prvenstva sadrži i zahtjeve za poboljšanje uvjeta stanovanja (nešto manje od $\frac{1}{2}$ od ukupnog broja zahtjeva su zahtjevi za poboljšanje uvjeta stanovanja), a po ovim zahtjevima potrebno je angažirati manji iznos novčanih sredstava u odnosu na kupovinu stana ili kuće, to je za jedan zahtjev za stambeno zbrinjavanje potrebno prosječno osigurati 230.000,00 kn. Ovaj parametar vrijeđi u Opciji 1.i Opciji 3.